Kom let i gang med

Energiledelse

Stat og kommuner

En guide til statslige og kommunale myndigheder i at bruge energien effektivt

ENERGI STYRELSEN

Introduktion

Erfaringer viser, at de fleste virksomheder kan reducere deres energiforbrug med 15-30 % ved at indføre energiledelse. Heraf kan I opnå en stor del med mindre investeringer og via adfærdsændringer.

Denne folder om energiledelse er tiltænkt statslige og kommunale myndigheder. Formålet er at definere de vigtigste aktiviteter i energiledelse og give praktisk inspiration til indsatsen.

Det kræver opbakning fra ledelsen at opnå succes med jeres energiarbejde. Ledelsen er nødt til at afsætte penge og medarbejdere til arbejdet og træffe beslutninger om, hvilke tiltag den vil gennemføre. Arbejdet vil ofte foregå på tværs af organisationen for at få de bedste projekter gennemført.

En systematisk indsats i form af energiledelse vil afdække nye muligheder for at reducere udgifterne til energi – år efter år. Som regel vil medarbejderne også opnå værdifuld viden om, hvordan de kan effektivisere andre dele af driften.

Folderen lægger op til en indsats, der kan involvere flere dele af organisationen – fra optimering af bygninger og tekniske installationer over adfærds-kampagner til indførelse af nye indkøbskrav.

Energiledelse kan gøres meget enkelt, og hver af hovedaktiviteterne beskrevet i denne folder kan tilpasses jeres ambitioner.

God læselyst!
Energistyrelsen

Læs, hvad de andre siger

Energistyrelsen har samarbejdet med nedenstående aktører og fået lov til at fortælle om deres gode erfaringer. Se efter dette felt under de enkelte afsnit.

STATSMINISTERIET

VESTHIMMERLANDS KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

BEREDSKABS STYRELSEN

Elementerne i energiledelse

Energiledelse er et redskab til at systematisere arbejdet med at bruge energien effektivt. Det inddrager ledelsen og synliggør jeres planer, mål og resultater. Energiledelse kan bruges til at skabe opbakning til projekter – også dem, der normalt er svære at gennemføre.

De vigtigste elementer i et enkelt energiledelsessystem er:

1: Energipolitik og mål *side 4*

2: Organisering af indsatsen *side 5*

3: Kortlægning af energiforbrug *side 8*

4: Udarbejdelse af handlingsplan *side 9*

5: Energistyring og nøgletal *side 10*

6: Evaluering af indsatsen *side 11*

7: Enkle rutiner *side 12*

Princippet bag energiledelse

Energiledelse er en vedvarende indsats baseret på princippet planlægning, gennemførelse, kontrol og opfølgning.

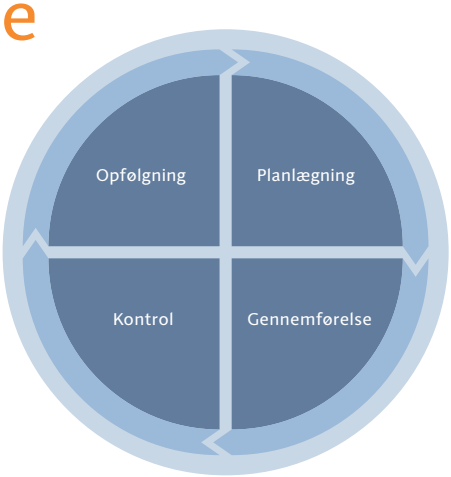

Figur 1: Princippet bag energiledelse

1: Energipolitik og mål

Energiledelse kræver en energipolitik og et mål, som ledelsen bakker op om.

I bør styre indsatsen med en energipolitik, der er en erklæring om, hvorfor I arbejder med energieffektiviseringer. Energipolitikken kan helt enkelt være en hensigtserklæring om løbende reduktion af energiforbruget.

En energipolitik kan se således ud:

> [*Indsæt kommunens navn*] **ønsker at fremstå som en energibevist kommune. I den forbindelse er det kommunens politik at undgå unødigt energiforbrug.**
>
> **Energipolitikken omfatter hele kommunen med særligt fokus på områder med stort energiforbrug.**
>
> [*Indsæt kommunens navn*] efterlever energipolitikken ved at:
>
> - Gennemføre projekter med en tilbagebetalingstid på under fire år
> - Fokusere på energiforbruget i indkøbsprocedurer
> - Motivere medarbejdere til at sætte fokus på energiarbejdet

I bør også supplere energipolitikken med et mål, som ledelsen har været med til at formulere.

Målet skal være et målbart krav om energibesparelser. Det kan f.eks. være et absolut antal kWh eller kroner og øre per kvadratmeter eller per medarbejder (se et eksempel på et mål i casen nedenfor).

Det er ofte en fordel at opstille et **SMART** mål: dvs. et mål, som er specifikt, målbart, ambitiøst, realistisk og tidsbestemt. Så er det meget nemmere at måle, om ens handlinger har bidraget til at indfri målet. Nogle gange kan det være svært at måle besparelserne præcist, f.eks. hvis der ikke er tilstrækkeligt mange decentrale energimålere i bygningerne, eller hvis I deler bygningerne med flere lejere. Hvis det er tilfældet, kan I i stedet anslå den samlede energibesparelse, ud fra de skønnede besparelser for hvert projekt, I har gennemført.

... 2 % hvert år frem til 2015

Beregninger og prioriteringer af mulige energieffektiviseringer er et godt udgangspunkt for at indfri et ambitiøst mål. Efter at have regnet på energibesparelserne ved nogle nye projekter valgte Vesthimmerlands Kommune at omprioritere sin indsats. Det resulterede i større besparelser, end kommunen oprindeligt havde planlagt.

"Vi har forpligtet os til at reducere vores CO_2-udledninger med 2 % hvert år frem til 2015. Det svarer til en reduktion på 14 % i forhold til 2008. De sidste par år har vi opnået en reduktion på henholdsvis 2,7 % i 2009 og 3 % i 2010. Det skyldes, at vi valgte at gøre tingene lidt anderledes, end vi havde tænkt fra starten. Vores beregninger på et par store nye projekter viste sig nemlig at have kortere tilbagebetalingstid, og da de også kunne give en større energibesparelse end de projekter, vi først havde kig på, var det en nem beslutning at sadle om," fortæller Knud Erik Jensen, som er energileder i Vesthimmerlands Kommune.

VESTHIMMERLANDS KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

2: Organisering af indsatsen

En organiseret indsats fungerer bedst. Det gælder især om at finde en ansvarlig for indsatsen og udpege, hvem og hvad der skal arbejdes med.

Det vigtigste er at udnævne en energiansvarlig, der står for den daglige indsats for at bruge energien effektivt, lave handlingsplan m.m. Den energiansvarlige skal have tildelt de fornødne beføjelser og kompetencer til at varetage arbejdet.

Vurder forskellige personalegruppers indflydelse på energiforbruget

Personalegrupper med stor indflydelse på energiforbruget skal involveres i energiarbejdet. Hvilke personalegrupper der er relevante, kan skifte fra år til år. Det kan f.eks. være:

- Den indkøbsansvarlige, der indkøber energiforbrugende apparater
- Den byggeansvarlige, der har det overordnede ansvar for drift, vedligeholdelse, renoveringer og nybyggeri
- Den it-ansvarlige, der har ansvar for serverrum og it-indkøb og -drift
- Ejendomsfunktionærer, servicefirmaer eller lignende, der varetager den daglige drift og vedligeholdelse af tekniske installationer, bygninger, energiforsyningsanlæg m.m.
- Kantine- eller køkkenpersonale
- Håndværkere, rengøringspersonale og andre, som udfører opgaver i bygningen
- Brugere, som f.eks. modtager undervisning, bliver passet eller bor i bygningerne eller på anden måde benytter de offentlige tilbud

Nedsæt en energigruppe

Energigruppen bør have ansvaret for at planlægge energiforbedringer og udveksle erfaringer på tværs af arbejdssteder. Overvej, hvem der skal være med i gruppen, en gang om året, og inddrag eventuelt nye personer. Sørg for, at gruppen mødes to til tre gange om året.

I vurderer selv, hvem der er nødvendig i energigruppen. Følgende kan være nøglepersoner:

- En projektleder (f.eks. den overordnede energiansvarlige i organisationen)
- En repræsentant for drifts- eller bygningsafdelingen
- En repræsentant for indkøbsafdelingen
- En repræsentant for it-afdelingen
- Repræsentanter for berørte faglige enheder f.eks. kultur eller uddannelse

Det er vigtigt at afklare, hvilken rolle ledelsen skal spille. I nogle tilfælde sidder der repræsentanter for ledelsen i energigruppen. Andre institutioner vælger, at ledelsen holder en tæt kontakt til energigruppen via projektlederen.

Det er også en god idé at koordinere indsatsen decentralt, dvs. på hvert enkelt arbejdssted. I kan eventuelt oprette decentrale energigrupper, men I kan også nøjes med en mere uformel koordinering mellem de funktioner, der har betydning for energiforbruget på det enkelte arbejdssted. I kan f.eks. inddrage medarbejdere med ansvar for it, indkøb og energi.

Vurder barrierer i relation til organiseringen
Vurder energigruppens barrierer i forhold til at realisere energispareprojekter. De sædvanlige barrierer er:

» Energigruppen har ikke arbejdet systematisk med energiledelse og har svært ved at konkretisere opgaverne

» Der er ikke afsat penge til indsatsen, hverken til investeringer eller til at involvere eksterne samarbejdspartnere

» De decentrale enheder har ikke incitament til at gennemføre energieffektiviseringer, fordi de ikke selv får del i de sparede midler

» Det er uklart, hvem der bestemmer. F.eks. kan ansvaret for indkøb eller it være delt mellem decentrale institutioner og en central indkøbs- eller it-funktion

Involver medarbejdere og mulige samarbejdspartnere
Energigruppen bør overveje:

» Hvordan indsatsen bedst forankres hos medarbejderne – f.eks. via en adfærdskampagne eller ved hjælp af intern kommunikation

» Hvordan især medarbejdere i de decentrale enheder kan motiveres til at arbejde med energiledelse

» Mulige eksterne samarbejdspartnere. Det er ofte en god forretning at bruge ekstern assistance til opgaver, I ikke selv kan løfte

» Muligheder for ekstern finansiering af energisparetiltagene – det kan f.eks. være salg af jeres energibesparelser til energiselskaber, ESCO-partnerskab eller lignende

Ejer-lejer-forhold

Hvis I lejer jeres bygninger, er det nødvendigt at samarbejde med ejeren om energieffektiviseringer.

Hvis bygningen skal have nye vinduer, kan ejer og lejer f.eks. blive enige om, at indsætte lavenergivinduer, og at ekstraudgiften for at få lavenergivinduer bliver finansieret over huslejen.

Selvom det medfører en huslejestigning, giver det som regel en samlet besparelse for lejeren, fordi varmeudgifterne ofte vil falde mere, end huslejen stiger.

Som lejere kan I altså aftale at finansiere energieffektiviseringer over huslejen på en måde, der ikke giver en større samlet udgift, men faktisk kan give jer en økonomisk besparelse.

Eksterne serviceleverandører

Hvis I benytter jer af én eller flere eksterne leverandører til at drive, servicere og vedligeholde jeres bygninger, tekniske installationer eller it-udstyr m.m., er det væsentligt, at jeres aftaler har fokus på energieffektiv drift og energieffektive løsninger.

Når I forlænger en eksisterende aftale eller indgår en ny aftale, har I chancen for at opstille retningslinjer for jeres bygningers og apparaters fremtidige energiforbrug. Udnyt muligheden for at vægte energieffektivitet i kravspecifikationen i et udbud – og i vurderingen af de indkomne tilbud.

Brug f.eks. Energistyrelsens vejledninger og produktlister som inspiration til, hvilke krav I kan skrive ind i udbudsmaterialet. I kan finde links til produktlister og onlineredskaber m.m. på side 15 i denne folder.

Vi har etableret en energipulje ...

Centrale puljer til energiinvesteringer kan være et godt instrument i decentrale og kommunale organisationer, når man skal sikre en bred forankring af arbejdet med at spare på energien.

"Vi har etableret en energipulje, der fungerer sådan, at den enkelte institution identificerer og beskriver et energispareprojekt. Investeringen finansieres af en central energipulje, men den opnåede besparelse deles mellem puljen og den enkelte institution i forholdet 80/20. Det er en god måde at sikre de enkelte institutioner et incitament til at identificere og gennemføre besparelser på," fortæller energileder Knud Erik Jensen fra Vesthimmerlands Kommune.

VESTHIMMERLANDS KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

... vores varmeregning vil blive mindre fremover

Når I lejer jeres bygninger, er det vigtigt at have en god dialog med ejeren, så I kan få indflydelse på eventuelle investeringer, der kan gøre bygningerne mere energirigtige. I Statsministeriet samarbejder den energiansvarlige og administrationschefen derfor med (tidligere) Slots- og Ejendomsstyrelsen, som ejer Prins Jørgens Gård 11 på Christiansborg, hvor Statsministeriet har til huse:

"Vi har faste månedlige møder og er løbende i dialog med den tidligere Slots- og Ejendomsstyrelse. Det er vigtigt at være konstruktiv og imødekommende og dele alle oplysninger om konkrete projekter – senest har vi snakket om at opsætte forsatsvinduer og forbedre isoleringen af loftet. Det kommer til at betyde, at vores varmeregning vil blive mindre fremover. Til gengæld kommer vi til at betale mere i husleje," fortæller administrationschef Torben Andersen i Statsministeriet.

3: Kortlægning af energiforbruget

Det gælder om at kende sit energiforbrug for at vide, hvor det kan betale sig at sætte ind. Det gør det også nemmere for ledelsen at prioritere.

Kortlægningen skal afdække energiforbrugets fordeling på el og varme, og den skal også gerne give et billede af, hvilke formål energien anvendes til – f.eks. ventilation, varmt vand eller it (se figur 2). I skal altid identificere høje forbrug, så I ved, hvad energien bliver brugt til.

Vær opmærksom på, at ét energiforbrug ofte er relateret til et andet. Eksempelvis har driften af ventilationsanlæg indflydelse på både el- og varmeforbruget. Hvis I ventilerer mere, end der er behov for, kan det altså betyde et overforbrug af både el og varme.

Jeres kortlægning skal også give et overblik over udgifterne til forskellige områder. Både energiforbrug og omkostninger er afgørende, når I skal prioritere jeres indsats. Ofte vil det være lettere at forholde sig til en besparelse i kroner og øre end i kWh.

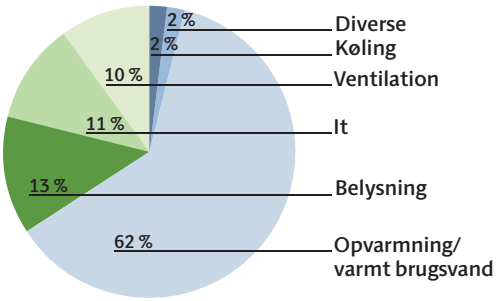

Figur 2: FORBRUG. Eksempel på fordeling af el- og varmeforbrug i offentlig administration (kilde: Energistatistikken 2009 og IT-Energy).

I vil muligvis opdage, at I mangler målere og oplysninger. Derfor går øvelsen ud på at:

- Samle så mange oplysninger om energiforbrugende apparater og installationer som muligt. Derefter kan I vurdere fordelingen af det samlede energiforbrug
- Skaffe oplysninger om jeres energipriser, så I kan se jeres energiomkostninger totalt og fordelt på anvendelsesområder. Spørg eventuelt jeres energiselskab

Kortlægningen behøver ikke at være helt præcis det første år. Brug tiden på at få et overblik i stedet for at afdække detaljer, men gør en løbende indsats for at forbedre kortlægningen år for år, i takt med at I får bedre indsigt i energiforbruget, og der kommer nye målere.

Når I har overblik over fordelingen af jeres udgifter, er det nemmere at prioritere indsatsområderne og motivere ledelsen til at afsætte ressourcer til arbejdet med energibesparelser.

I kan beslutte at fordele udgifterne til energi på afdelinger for at få fordelt budgetansvaret. I den forbindelse skal I tage højde for, at elforbruget til fælles faciliteter skal fordeles på flere afdelinger.

... vores kortlægning har fokus på rigtig mange områder

I Vesthimmerlands Kommune bruger energileder Knud Erik Jensen et centralt it-system til at få overblik over alle de mange forskellige data, der har betydning for energiforbruget.

"Vi registrerer el-, varme-, vand- og brændstofforbrug for alle kommunale bygninger, beredskab og øvrig drift hver måned. Desuden foretager vi vurderinger af isoleringsgrader og kortlægger energiforbrug på baggrund af tilstands- og energimærkningsrapporter – vi bruger også data fra Danmarks Statistik, så vores kortlægning har fokus på rigtig mange områder. Det er blandt andet derfor, at vi har et centralt it-system til registrering af alle data," siger energileder Knud Erik Jensen fra Vesthimmerlands Kommune.

VESTHIMMERLANDS KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

4: Udarbejdelse af handlingsplan

Handlingsplanen er et dynamisk værktøj, der giver overblik over jeres projekter.

Handlingsplanen er et dynamisk værktøj og bør revideres en gang om året. Det er vigtigt at have ledelsens opbakning til planen.

Tænk bredt på mulige indsatsområder, f.eks.:

- Tekniske indsatsområder og projekter
- Adfærdsændringer
- Nybyggeri eller renoveringer
- Indkøbsprocedurer og udbudsmaterialer
- Indarbejdelse af anbefalinger fra bygningernes energimærker (EMO)
- Dialog med en eventuel udlejer om energiforbedringer
- Etablering af effektive incitamenter til energibesparelser

En handlingsplan bør først og fremmest indeholde målrettede energispareprojekter. Men det er også en god idé at planlægge undersøgelser, der baner vej for fremtidige energispareprojekter, f.eks.:

- Nye energimålere til udvalgte adresser eller funktioner (f.eks. ventilation eller belysning)
- Energiundersøgelser af energitunge funktioner (f.eks. serverrum, elopvarmede bygninger eller svømmebade)
- Undersøgelse af indkøbskrav i forbindelse med relevante apparater eller installationer (f.eks. it-udstyr eller belysning)

Fortsættes på næste side

... prioriteret i forhold til tilbagebetalingstiden

En handlingsplan rummer ofte en liste over mulige investeringer, som tager udgangspunkt i beregninger af, hvor lang tid det tager at tilbagebetale en energiinvestering. I Statsministeriet havde man på forhånd besluttet at gennemføre alle projekter med en tilbagebetalingstid på under fem år:

"Vores energihandlingsplan rummer en række anbefalinger af investeringer, som er prioriteret i forhold til tilbagebetalingstiden. Selvom de sidste ting på listen havde en tilbagebetalingstid på mere end fem år, valgte vi at få lavet det hele i et hug. Den samlede investering beløb sig til godt 100.000, og det kunne bedst betale sig at få lavet det hele på en gang, når vi alligevel skulle sætte håndværkerne i sving," fortæller administrationschef Torben Andersen fra Statsministeriet.

Beredskabsstyrelsen i Næstved arbejder efter samme princip:

"Det første, vi gør, er at tage fat på områder, hvor vi kan opnå de største besparelser med den mindst mulige udgift – det kan f.eks. være lysstyrede bevægelsesfølere til kopirum, toiletter eller udendørsområder, hvor man ikke opholder sig i længere tid ad gangen. Dernæst ser vi på områder, hvor vi kan opnå besparelser med lidt større udgifter. Det kan f.eks. være varmepumper eller vinduer," fortæller Henrik Vind Nielsen fra Beredskabsstyrelsen i Næstved.

Uanset hvad planerne er for det kommende år, er det vigtigt, at handlingsplanen for hver planlagt aktivitet beskriver følgende:

- Hvad består aktiviteten af?
- Hvad er formålet?
- Hvem er ansvarlig?
- Hvilke aktører skal inddrages såvel internt som eksternt?
- Hvilken besparelse kan I opnå?
- Hvilke ressourcer er der afsat?
- Hvilket budget er der afsat til investeringer og eventuel ekstern rådgivning?
- Hvad er tidsplanen og de eventuelle delmål?

Det er også en god idé at planlægge, hvordan I kan evaluere aktiviteten i den årlige statusrapport.

Energistyrelsen har udviklet en vejledning og en skabelon, som gør det nemmere at udarbejde en handlingsplan. I kan finde links til vejledningen og skabelonen på side 15 i denne folder.

5: Energistyring og nøgletal

Jo tættere I følger udviklingen i jeres energiforbrug og følger op på den, jo nemmere er det at bruge energien effektivt.

Det er vigtigt at holde øje med energiforbruget for at finde uhensigtsmæssige vaner, fejl i driften af tekniske installationer og lignende.

I kan typisk arbejde med nøgletal på to niveauer:

- **Ledelsen:** typisk overordnede nøgletal, der viser udviklingen i energiforbruget og energiudgifterne fra år til år, f.eks. i absolutte tal, per kvadratmeter, per medarbejder eller per afdeling
- **Driften:** typisk energiforbruget til enkeltområder med et vist forbrug per måned. Det kan f.eks. være ventilations- eller belysningsanlæg eller en afdeling

Det er vigtigt, at I for hvert nøgletal definerer en ansvarlig og opstiller rutiner for opfølgning.

I kan bruge Energistyrelsens værktøj "Se Elforbrug" til at følge elforbruget. Her kan I gratis følge døgn-, uge- og årsforbruget via de elmålere, som er fjernaflæste. I finder et link til "Se Elforbrug" på side 15 i denne folder.

Hvert år bør I drøfte, om nøgletallene er tilstrækkelige. Ofte er ekstra målere tjent hurtigt hjem i kraft af de besparelser, I kan opnå ved bedre overvågning af driften.

Indtil videre har det resulteret i en besparelse på 15 % ...

Overvågning af vigtige nøgletal, f.eks. via et energistyringssystem, er ofte en kilde til store energibesparelser. Det har vist sig at være tilfældet i Vesthimmerlands Kommune:

"Vi følger elforbruget via det energistyringssystem, som vi har etableret i børnehaver og skole-fritidsordninger. Vi indførte systemet ad to omgange i efteråret 2009 og i foråret 2010. Vi aflæste tallene time for time og kunne blandt andet se, at vi havde et uforholdsmæssigt stort forbrug til standbyfunktioner om natten. Det har vi rettet op på. Indtil videre har det resulteret i en besparelse på 15 % af det hidtidige forbrug," siger energileder Knud Erik Jensen fra Vesthimmerlands Kommune.

VESTHIMMERLANDS KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

6: Evaluering af indsatsen

En årlig evaluering af arbejdet gør det nemmere at vurdere indsatsen og det videre forløb. Ledelsen kan også bruge evalueringen til at give grønt lys til nye initiativer.

Lav et kort, årligt statusnotat om energiarbejdet, og fremlæg det for ledelsen. Ledelsen bruger notatet som grundlag for det kommende års indsats.

Et statusnotat kan omfatte svar på følgende spørgsmål:

- Hvad er status over udviklingen i energiforbruget?
- Hvilke projekter er blevet gennemført?
- Hvad er opnået i kraft af projekterne?
- Hvilke energispareplaner er der for det kommende år?
- Hvilke ydre forhold vil påvirke energiforbruget det kommende år?
- Hvad er målet for det kommende år?
- Hvor mange ressourcer og hvor stort et budget er der afsat til investeringer i det kommende år?
- Hvilke muligheder er der for finansiering af større investeringer, herunder f.eks. ESCO-partnerskab og/eller salg af energibesparelser til energiselskaber?
- Er der særlige forhold, der gælder for planlægningen?

Sørg for, at ledelsen godkender handlingsplanen for det kommende år.

... 3,5 millioner at gøre godt med i 2011

En evaluering er både en bagudrettet status og en anledning til at se på, hvilke tiltag I skal satse på i fremtiden. I kan bruge gennemførte besparelser til at finansiere nye tiltag.

"Vi evaluerer indsatsen ved at sammenligne vores forhåndsberegninger med det årlige forbrug. De besparelser, som vi har realiseret, har gjort det nemmere at få finansieret nye tiltag. Vores budget blev fordoblet fra 2,5 millioner i 2009 til 5 millioner i 2010. I 2011 er budgettet på 2,5 millioner + 80 % af de besparelser, vi har gennemført. Det betyder, at vi har omkring 3,5 millioner at gøre godt med i 2011," fortæller energileder Knud Erik Jensen fra Vesthimmerlands Kommune.

VESTHIMMERLANDS KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

7: Enkle rutiner

Med enkle rutiner kan I holde fokus på arbejdet med energiledelse i løbet af året.

Det er vigtigt, at I har fokus på energiledelsens seks punkter i løbet af året. Med enkle rutiner kan I selv gøre meget for at sikre den løbende opfølgning.

Når handlingsplanen er vedtaget, er det især vigtigt, at I prioriterer at følge op på projekterne for at sikre fremdriften i energiarbejdet.

Aftal tre til fire møder om året i energigruppen. Møderne kan med fordel have en fast dagsorden:

Energistyring og nøgletal

- Er der afvigelser og ændringer, der kræver opfølgning?
- Er der behov for at etablere nye målere eller finde bedre nøgletal?
- Kan resultaterne af realiserede energispare-projekter ses i form af reduceret forbrug?

Gennemgang og revision af handlingsplanen

- Er der behov for opfølgning på igangværende projekter?
- Hvor langt er vi med planlægning af kommende projekter?
- Har vi nye projekter eller ideer til handlingsplanen?

I slutningen af året evaluerer I indsatsen i samarbejde med ledelsen og aftaler hovedpunkterne i det kommende års organisering, kortlægning og handlingsplan.

Hvis I ønsker at udarbejde regulære procedurer for energisparearbejdet, kan følgende være udgangspunktet:

- Et "styrende" dokument, der definerer de årlige rutiner
- En konkret beskrivelse af ansvar og procedurer for opfølgning på forbrug og nøgletal

... vigtigt med klare aftaler og specifikke tidsplaner

Der er flere enkle rutiner, som det er vigtigt at have fokus på, når I skal optimere jeres energiforbrug:

"Det er altid godt at sætte sig et mål og at få fagfolk til at vurdere, hvad der rent praktisk kan lade sig gøre. Det er også vigtigt med klare aftaler og specifikke tidsplaner, så vi får gjort de rigtige ting inden for de aftalte deadlines. Endelig er det også en god idé at holde øje med økonomien og have fokus på, om vi bruger flere eller færre penge på projekterne end planlagt. Hvis udgifterne er mindre end forudset, kan vi måske nå at sætte endnu et projekt i søen," fortæller Henrik Vind Nielsen fra Beredskabsstyrelsen i Næstved.

BEREDSKABS STYRELSEN

Kom videre

Hvis I vil gå videre med energiledelse, end denne folder lægger op til, kan I f.eks. bruge Energistyrelsens vejledning "Energiledelse Light", der er målrettet små og mellemstore virksomheder, men offentlige institutioner kan også anvende vejledningen. I kan finde vejledningen på Energistyrelsens hjemmeside:

www.ens.dk/energiledelselight.

I kan også få certificeret jeres energiledelse efter den internationale energiledelsesstandard ISO 50001. I kan få hjælp til at komme i gang med certificeret energiledelse på Dansk Standards hjemmeside:

www.dscert.dk/energiledelse.

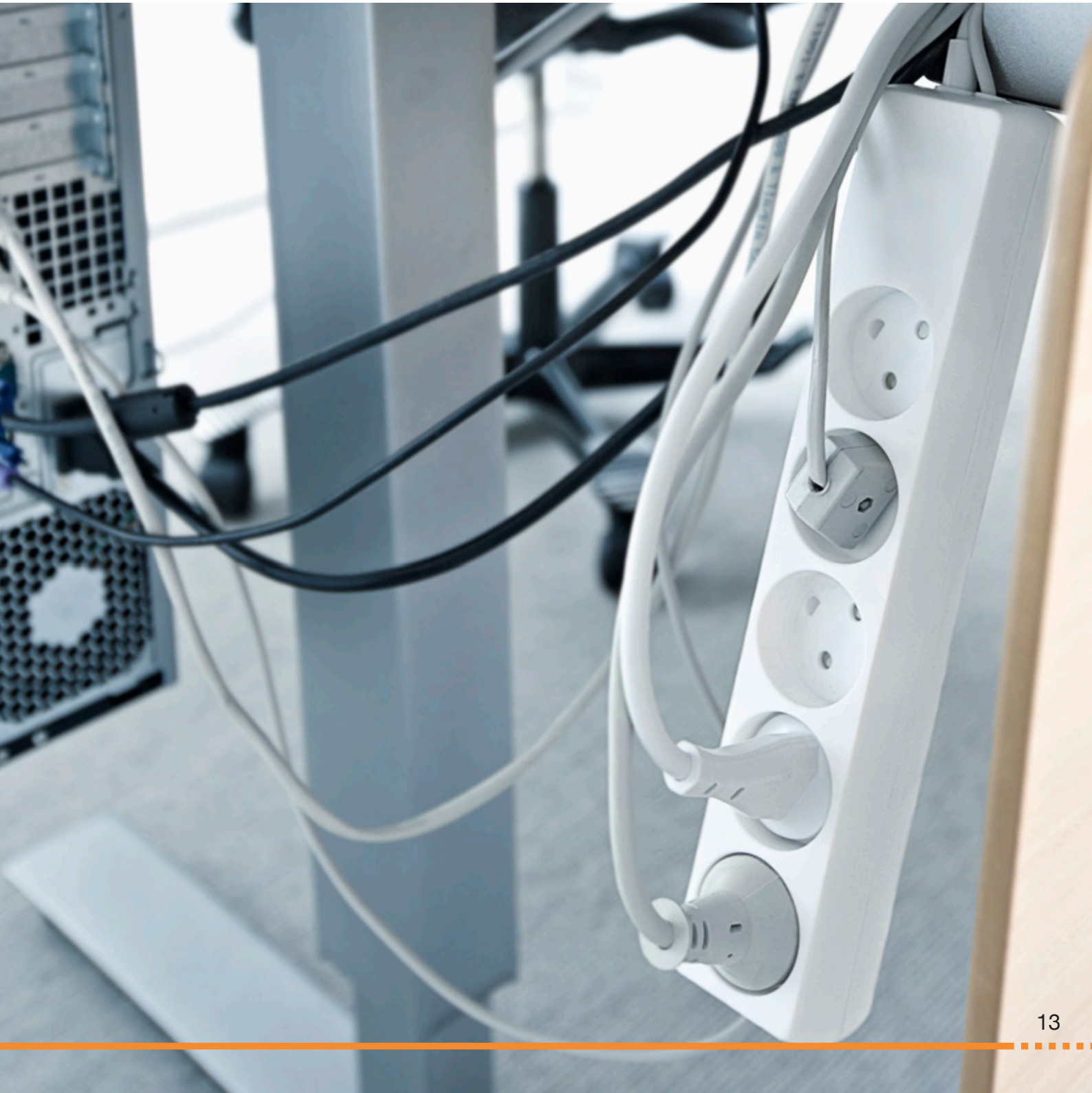

Tjekliste til evaluering af energiledelse

Brug nedenstående tjekliste til at sikre, at I er i gang med de vigtigste elementer af energiledelse.

I kan f.eks. bruge tjeklisten til energimøderne i implementeringsfasen, så I kan holde styr på, hvem der er ansvarlig, hvad status er, samt hvornår der er deadline for de enkelte punkter.

Nr.	Emne	Status	Ansvarlig	Deadline
Energipolitik og mål				
1	Har I en energipolitik?			
2	Har I et veldefineret mål for jeres energiindsats?			
Organisering af indsatsen				
3	Er der udpeget en energiansvarlig?			
4	Er der nedsat en energigruppe?			
5	Er der foretaget en vurdering af personalegruppernes indflydelse på energiforbruget?			
6	Er indsatsen organiseret i forhold til interne og eksterne aktører, og er kompetencebehov vurderet?			
Kortlægning af energiforbruget				
7	Er der gennemført en indledende kortlægning af energiforbruget fordelt på anvendelsesområder?			
Udarbejdelse af handlingsplan				
8	Er der udarbejdet en handlingsplan?			
9	Har ledelsen afsat budget og ressourcer til at realisere handlingsplanen?			
10	Er de relevante dele af organisationen bekendt med handlingsplanerne?			
Energistyring og nøgletal				
11	Er der identificeret relevante nøgletal, der følges for at minimere energitab?			
12	Har I rutiner for opfølgning og klart ejerskab til nøgletal?			
Evaluering af indsatsen				
13	Gennemfører I en årlig evaluering af og status over energiledelsessystemet?			
14	Er statusnotatet godkendt og evalueret af ledelsen, herunder eventuelt opdateret i henhold til politik, målsætning, handlingsplan, fastsættelse af ressourcer til det kommende år m.m.?			
Enkle rutiner				
15	Har I fastlagt møder i energigruppen resten af året?			
16	Har I en dagsorden for jeres energigruppemøder, der sikrer opfølgning på energiforbrug og projekter?			

Oversigt over Energistyrelsens vejledninger og værktøjer

Energistyrelsen har en række vejledninger og værktøjer, som er relevante for stat og kommuner. Du kan finde mere information om dem på www.SparEnergi.dk.

Vejledninger

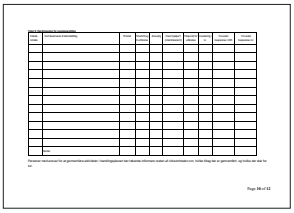

Skabelon til Energihandlingsplan

Energiledelse - Kontor

Natrundering

Indkøbsvejledning

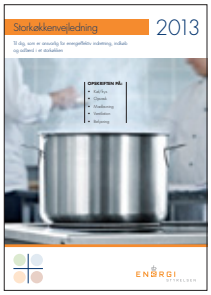

Storkøkkenvejledning

Serverrumsvejledning

Værktøjer

"Se Elforbrug" – følg dit elforbrug online

Adfærdskampagne – gratis kampagnematerialer

Udgivet af Energistyrelsen, maj 2013
ISBN: 978-87-7844-618-3
Energistyrelsen, Amaliegade 44,
1256 København K, tlf. 33 92 67 00

ENERGI STYRELSEN